

2. knjiga

1. del

1. poglavje

Levin je bil še zmeraj v tistem neprisebnem stanju, v katerem se mu je zdelo, da sta on in njegova sreča poglavitni in edini namen vsega na svetu in da mu zdaj ni treba na nič misliti in za nič skrbeti, saj delajo vse drugi namesto njega. Ko je povedal Kitty, da je Stiva svetoval, naj se odpeljeta v tujino, se je Levin močno začudil, ko Kitty ni bila za to. Vedela je, da bo njun dom na vasi, in se ni želela odpeljati v tujino, kjer ne bo živela, temveč tja, kjer bo njun dom. Stiva je še opozoril Levina, da se brez potrdila, da je bil pri spovedi, ne bo mogel poročiti, zato se je Levin hitro odpravil h duhovniku. Njegov poglavitveni greh, je bil dvom. Dvom o vsem, celo o tem, da je Bog. Ko se je Levin vrnil domov, ga je navdajala radostna zavest, da je njegovega nerodnega položaja konec, in končal je tako, da mu ni bilo treba lagati.

2. poglavje

Levin na dan poroke po stari šegi ni videl neveste in je v svojem hotelu kosil skupaj s Sergejem Ivanovičem, Katavasovem in Čirikovem. Ko so odšli in je Levin ostal sam, se je skušal spomniti, kaj so govorili ti samski možje. Vprašal se je, če je v njegovi duši kaj tistega žalovanja za svobodo, ki so ga omenili. Spraševal se je, če ga Kitty sploh ljubi ali ga vzame samo zato, da se omoži. Z obupom v srcu in jezen na vse ljudi, nase in nanjo je odšel iz hotela in se odpeljal k njej. Ko je prispel do nje, jo je še enkrat posvaril, da si lahko premisli, če se v resnici noče poročiti z njim. Toda Kitty mu ni samo zatrdila, da ga ima rada, temveč mu je na njegovo vprašanje, zakaj ga ima rada, celo razložila, zakaj. Skesan in osramočen, vendar pomirjen se je Levin vrnil v hotel. Njegov brat, Dolly in Stiva so ga že čakali, da ga blagoslovijo s sveto podobo. Nato so se odpravili proti cerkvi.

3. poglavje

Truma ljudi, zlasti žensk, je obdajala za poroko razsvetljeno cerkev. Ogromno ljudi se je gnetlo okrog oken, suvali in preklali so se med seboj in kukali skozi rešetke. Med množico, ki je bila zbrana pa so nastajala zgražanja nad dejstvom, da ženina in neveste dolgo časa ni bilo. Kitty je prav tedaj, že zdavnaj napravljena, že več kot pol ure od poročnega druga zaman pričakoval obvestila, da je ženin prispel v cerkev. Levin pa je tisti čas v hlačah, toda brez telovnika in fraka v hotelu hodil gor in dol po sobi, kar naprej odpiral vrata in se zaman oziral po hodniku. Levin ni imel primerne srajce pri sebi, zato je Kuzma odšel k Ščerbackim iskat srajco. Naposled je Kuzma, s srajco v roki planil v sobo in Levin se je lahko oblekel.

4. poglavje

Množica je bila navdušena, ko se je ženin le prikazal. Levin ni opazil ničesar in nikogar; gledal je nevesto, ne da bi umaknil oči z nje. Vsa skrb zaradi srajce in zamude, besede z znanci in sorodniki, njihovo negodovanje in njegov smešni položaj – vse to je mahoma izginilo, srce sta mu prevzela radost in strah. Duhovnik je pričel s procesom, a pri Kitty in Levinu se je razvidelo, da sta bila popolnoma zmedena. Duhovnik, jima je šepetaje dajal navodila. Vselej pa jima je uspelo zamenjati prstana. Levin je bolj in bolj čutil, da so bile vse njegove zamisli o ženitvi in njegove sanje o tem, kako

si bo uredil življenje otročarija in da je poroka nekaj, česar doslej ni razumel in kar razume še manj kot prej, čeprav se to dogaja njemu.

5. poglavje

V cerkvi je bila vsa Moskva, vsi sorodniki in znanci. Dolly je bila pretresena. Solze je imela v očeh in niti besedice ne bi bila mogla izreči, ne da bi se razjokala. Vesela je bila obeh, Kitty in Levina. Vendar niso samo Kittyjine sestre, prijateljice in sorodnice pazljivo spremljale vseh narobnosti svetega obreda; tudi njej (Dolly) znane ženske, gledalke, so razburjene, s pridržanim dihom sledile slehernemu izrazu ženinega in nevestinega obraza.

6. poglavje

Bolj ko se je obred bližal koncu, bolj je Kitty v duši prekipevala blaženost in svetla radost, tako da se ni mogla zbrati. Levin se je ozrl nanjo in ostrmel nad radostnim sijajem na njenem obrazu; in njeno čustvo je zajelo tudi njega. V veselje jima je bilo, ko sta poslušala branje apostolske posanice in bobnenje protodiakonovega glasu pri zadnjem verz. Preden je duhovnik zaključil svoj obred, jima je snel venca, prebral zadnjo molitev in čestital mladima zakoncema. Levin je previdno poljubil Kittyjine nasmehljane ustnice, dal ji je roko in odšla sta iz cerkve. Po večerji sta se novoporočenca še tisto noč odpeljala na vas.

7. poglavje

Vronski in Ana sta že tri mesece potovala po Evropi. Pravkar sta prispela v manjše italijansko mesto, kjer sta se hotela pomuditi nekaj časa. Vronski je tam srečal Goleniščeva. Goleniščev je bil Vronskijev tovariš v častniški šoli. Tovariša sta se po odhodu iz šole docela razšla in sta se pozneje samo še enkrat srečala. Pri tistem srečanju je Vronski spoznal, da si je Goleniščev izbral nekakšno globoko liberalno dejavnost in da se spričo tega nagiba k temu, da bi zviška gledal na poklic in dejavnost Vronskega. Goleniščev je bil do te drže Vronskega zaničljivo ravnodušen, zato bi ju moralo to ponovno srečanje še bolj odtujiti. In vendar sta zdaj kar zasijala in vzkliknila od veselja, ko sta spoznala drug drugega. Vronski je menil, da je Goleniščev poštenjak in da ga lahko seznanil z Ano. Te tri mesece, ki jih je preživel z Ano v tujini, si je Vronski ob vsakem novem srečanju stavil vprašanje, kako bodo ti novi ljudje gledali na njegov odnos do Ane, in je pri moških večidel naletel na razumevanje, kakor je treba. Potem ko je Ano seznanil z Goleniščevem, mu je ta povedala, da se selita v najeto hišo, ki so ji rekli palazza. Goleniščeva je osupnila Anina lepota, še bolj pa preprostost, s katero je jemala svoj položaj. Ana je skušala z njim govoriti o raznih predmetih in ga je tako speljala k slikarstvu, o katerem je znal posebno zanimivo govoriti in napeto ga je poslušala. V tem so peš prišli do najete hiše in si jo ogledali.

8. poglavje

V tej prvi dobi svojega osvobojenja in naglega okrevanja se je čutila Ana neodpustljivo srečno in polno življenjske radosti. Spomin na bolečino, ki jo je prizadejala možu, je v njej dramil čustvo, podobno sovraštvu. Seveda je bilo to grdo ravnanje, toda bilo je edina rešitev. Ana je vedela, da je grdo ravnala, zato ni hotela sreče in ločitve, kazni naj bi ji bila ločitev od sina in sramota. Toda njena želja, da bi živela, želja, ki jo je okrevanje še utrdilo, je bila tako močna v njej, in njeni življenjski pogoji so bili tako novi in prijetni, da se je Ana čutila srečno. Vronski pa kljub temu, da se mu je do kraja izpolnilo, kar si je tako dolgo želel, ni bil čisto srečen. Prvi čas po tistem, ko se je združil z njo in je

slekel uniformo, je okušal ves čar svobode na splošno in svobode v ljubezni; bil je zadovoljen, vendar ne za dolgo. Kmalu je začutil, kako mu v duši vstaja želja vseh želja: hrepenenje. Ker je imel še iz mladih let nekaj sposobnosti za slikanje in ker je, ko že ni vedel, kako naj zapravi svoj denar, začel zbirati bakroreze, se je oprijel slikarstva, resno se ga je lotil in mu namenil vso zalogo svojih želja, ki so zahtevale zadovoljitev.

9. poglavje

Vloga, ki si jo je Vronski izbral pri svoji preselitvi v vilo, se je docela posrečila, in ko ga je Goleniščev seznanil še z nekaterimi zanimivimi ljudmi, je bil prve čase miren. Goleniščev je vprašal Vronskega, če je že videl sliko Mihajlova. Šlo naj bi za ruskega umetnika, ki je živel v istem mestu in je pravkar končal sliko, o kateri so že dolgo govorili in ki je bila baje kupljena že v naprej. Goleniščev je Vronskemu povedal, da je sam že večkrat videl Mihajlova in da naj bi šlo za čudaka. Menda je bil sin nekega moskovskega višjega strežaja in ni imel nikakršne izobrazbe. Ko je Ana slišala zanj, je predlagala, da se odpravijo k njemu in res so se čez kakšno uro pripeljali pred lepo novo hišo v odmaknjeni četrti. Ven je stopila hišnikova žena, ki jim je povedala, da Mihajlov dovoli ogled njegovega ateljeja, da pa je tisti mah v svojem stanovanju dva koraka proč. Zato so jo z vizitkama poslali k njemu po dovoljenje, da si smejo ogledati njegove slike.

Opazke: Vila – stara, zapuščena vila z visokimi štukaturnimi stropi in s freskami na stenah, z mozaičnimi tlaki, s težkimi rumenimi suknenimi zavesami na visokih oknih, z vazami na policah in po kaminih, z izrezljanimi vrati in mračnimi dvoranami, polnimi slik (krepila je prijetno zmoto, da Vronski ni toliko ruski plemič in dvorni konjušnik brez službe kot omikan ljubitelj in pokrovitelj umetnosti in sam skromen umetnik, ki se je zaradi ljubljene žene odpovedal svetu, zvezam in častihlepu.

10. poglavje

Slikar Mihajlov je, kot vedno, slikal, ko so mu prinesli vizitki grofa Vronskega in Goleniščeva. Ko je prišel domov, se je razjezil na ženo, ker ni znala opraviti z gospodinjo, ki je prišla terjat plačilo. A kmalu se je z njo pobotal, si oblekel plašč olivne barve z žametnim ovratnikom, vzel klobuk in se odpravil v atelje. Obiskovalca, že vnaprej razočarana po tem, kar jima je o slikarju pravil Goleniščev, je še bolj razočarala njegova zunanost. Srednje rasti, čokat, s svojo viharo hojo, v svojem rjavem klobuku, plašču olivne barve in ozkih hlačah, posebno pa s svojim širokim obrazom je Mihajlov naredil neprijeten vtis.

11. poglavje

Mihajlov je čutil vse hujše in hujše razburjenje, ker se je bližal trenutek, ko bo slišal ocene svojega dela. Pokazal jim je svojo mojstrovino, Pilatovo svarilo, in vsi trije so bili navdušeni in jo tudi pohvalili.

12. poglavje

Ani in Vronskemu pa se je posebej dopadla slika na kateri sta dva dečka v senci vrbe lovila ribe na trnek. Ko so obiskovalci odšli, je Mihajlov sedel pred sliko Pilata in si v duhu ponovil vse, kar so rekli. Vzel je paleto in se lotil dela. Ko je prenehal, je spustil pregrinjalo in se srečen odpravil domov. Vronski, Ana in Goleniščev so bili posebno živahni in veseli, ko so se vračali domov. Vronski, ki je bil še vedno navdušen nad tisto sliko, je Ani dejal, da morata to sliko kupiti.

13. poglavje

Mihajlov je Vronskemu prodal svojo sliko in obljubil, da bo naslikal Anin portret. Že po tistem, ko mu je Ana petkrat sedela, je portret osupnil vsakogar, zlasti pa Vronskega. V tuji hiši posebno še v vili pri Vronskemu, je bil Mihajlov čisto drug človek, kakor doma v ateljeju. Bil je neprijazno spoštljiv, kakor da se boji zblížanja z ljudmi. Ani in Vronskemu je bil Mihajlov s svojim vase zaprtim in neprijetnim, skoraj sovražnim vedenjem bore malo všeč, ko sta ga bolje spoznala. In kar vesela sta bila, ko mu Ana ni več sedela in jima je ostal njen čudoviti portret, Mihajlov je pa nehal prihajati. Ani in Vronskemu se je kaj kmalu zazdelo življenje v italijanskem mestu tako pusto, njuna vila je na lepem postala očitno stara in umazana in naveličala sta se vedno iste družbe. Sklenila sta, da se vrmeta v Rusijo na vas. V Petrogradu se je Vronski nameraval pomeniti z bratom zastran razdelitve dediščine, Ana je pa hotela videti sina. Poletje sta nameravala preživeti na velikem posestvu Vronskega.

14. poglavje

Levin je bil že tri mesece poročen. Bil je srečen, toda še malo ne tako, kot je pričakoval. Na vsakem koraku je uvideval, da je zakonsko življenje čisto drugačno, kot pa si ga je zamišljal. Malenkostna Kittyjina zaposlenost je bilo eno izmed njegovih razočaranj; njena ljubezniva skrbljivost, katere smisla sicer ni razumel, je bila pa eden izmed novih čarov. Drugo razočaranje in čar obenem so bili prepiri. Prvi prepir med njima je nastal, ker je Levin odjahal na novo pristavo in se zamudil pol ure dlje, ker se je hotel vrniti po bližnjici pa je zašel. Na poti domov je mislil le na njo. Ko je prispel domov, jo je želel strastno poljubiti, a je naletel na njen mračen izraz na obrazu. Iz nje so se usuli očitki nesmiselne ljubosumnosti. Toda pobotala sta se. Kitty, ki je spoznala svojo krivdo, čeprav tega ni priznala, je postala še nežnejša do njega in okusila sta novo podvojeno ljubezen. Ta prvi čas je bil za oba težaven. Šele v tretjem mesecu zakona, se jima je skupno življenje bolj uravnalo.

15. poglavje

Vrnila sta se iz Moskve, kjer sta bila mesec dni in bila vesela, da sta spet v svoji samoti. Levin svojega dela v gospodarstvu in knjige, v kateri je hotel razložiti temelje novega gospodarstva ni opustil. Toda Levin, ki si je pravil, da bo že kmalu tri mesece od kar sta se poročila in da ves ta čas še ni nič naredil, je menil, da tako ne gre več naprej. Rekel si je, da mora začeti obenem pa je vedel, da Kitty za to ni kriva in ji ni mogel kaj očitati.

16. poglavje

Kitty je Levinu dala dve pismi od Marje Nikolajevne. V prvem pismu mu je sporočila, da jo je njegov brat nagnal, čeprav mu ni nič hudega storila, in potem je z ganljivo preprostostjo dodala, da živi zdaj spet v hudi stiski, vendar ničesar ne prosi in ne želi, mučila jo je le misel, da je Nikolaj brez nje propadal, ker je tako postal slabega stanja, in je prosila, da Levin poskrbi zanj. V drugem pismu, pa je napisala, da je našla Nikolaja v Moskvi in da sta se pobotala, toda Nikolaj je tako zbolel, da najbrž ne bo več vstal. Dodala je še, da je Nikolaj kar naprej omenjal njega. Levin se je odločil, da bo odšel k bratu in čeprav je najprej nasprotoval temu, da gre Kitty z njim, je naposled tudi ona odšla z njim v Moskvo.

17. poglavje

Ko sta prispela, je Levin najprej odpeljal Kitty v dodeljeno sobo, nato pa se je odpravil k bratu in najprej srečal Marjo Nikolajevno, ki mu je razodela, da je z bratom hudo slabo. Levin je brata našel v stanju, ki si ga ni niti predstavljal. V majhni, umazani sobi, je ležalo na postelji z odejo pokrito strašno telo. Ko ga je Levin prijel za roko, se je Nikolaj nasmehnil. Njegov nasmeh je bil šibek, komaj opazen, in oči so klub nasmehu še zmeraj strogo gledale. Ko se je Levin vrnil h Kitty, ga je ta prosila, da ji je dovolil, da je odšla k bolniku. Kitty je Nikolaja prišla za roko, jo stisnila in ga ogovorila z nežalljivo, sočutno, tiho živahnostjo, kakor znajo govoriti samo ženske.

18. poglavje

Levin ni mogel mirno gledati na brata in poleg njega ni mogel biti miren in nestesnen. Toda Kitty je mislila, čutila in ukrepala čisto drugače. Tudi še malo ni dvomila, da mu lahko pomaga, zato se je takoj lotila dela. Nikolaja je kasneje pregledal zdravnik, ki mu je predpisal zdravila in povedal, kakšne diete naj se drži.

19. poglavje

Da je bil Levin sam pri Nikolaju, bi ga samo z grozo gledal in s še večjo grozo bi čakal, kaj bo, drugega pa ne bi znal narediti. Kitty pa je mislila le na bolnega, ker je pač vedela svoje, in vse, kar je počela, se ji je obneslo. Ko sta se od bolnega vrnila v svojo sobo, da prespita, je Levin obsedel s pobešeno glavo, Kitty pa je bila še bolj delavna kakor po navadi. Levin ji je priznal, da je zelo vesel, da je šla z njim in da bi mu samemu bilo precej mučno.

20. poglavje

Naslednjega dne so bolnika obhajali in ga dali v sveto olje. Bolnemu je hipoma močno odleglo. Celo uro ni niti enkrat zakašljal. Zgledalo je kakor, da je bolnemu odleglo, toda to slepilo je trajalo le kratek čas. Bolnik je mirno zaspal, čez pol ure pa ga je zbudil kašelj. Ob osmih zvečer sta Levin in njegova žena pila čaj v svoji sobi, ko je Marja Nikolajevna zasopla pritekla k njima. Raztresena jima je sporočila, da Nikolaj umira. Levin se je odpravil h Nikolaju, a konca še ni bilo. Naslednje jutro je Levin namesto pričakovane novice o bratovi smrti izvedel, da se je bolnik vrnil v prejšnje stanje. Spet je začel sedeti v postelji, kašljati, spet je začel jesti in govoriti in znova je izražal upanje, da ozdravi. Toda kmalu mu je spet začelo naraščati trpljenje in edina želja, ki jo je imel, je bila, da bi se rešil tega trpljenja. Desetega dne po svojem prihodu v mesto je Kitty zbolela. Glava jo je bolela, bruhalo je in vse dopoldne ni mogla iz postelje. Naslednji dan je Nikolaj izdihnil. Zdravnik pa je potrdil svojo domnevo, da se je Kitty slabo počutila, ker je bila noseča.

21. poglavje

Od trenutka dalje, ko je Aleksej Aleksandrovič spoznal, da od njega zahtevajo samo to, da ženo pusti v miru in da je ne utruja s svojo navzočnostjo, se je prepustil ljudem, ki so se s takim zadovoljstvom ukvarjali z njegovimi zadevami, in je na vse prikimaval. V prvih dveh dneh po ženinem odhodu je bil Aleksej Aleksandrovič stalno zaposlen z raznimi opravki. Čutil je val zaničevanja in ogorčenja, ki ga je videl pri vsakomur, ki ga je srečal. Čutil je, da sovraštva ljudi ne more odvrniti s sebe, kajti ne sovražijo ga zato, ker je bil morda slab človek, temveč zato, ker je bil sramotno in zoprno nesrečen. Še bolj pa

je bil obupan, ker je vedel, da je čisto sam s svojo nesrečo. Ni imel nobenega prijatelja, na svoje prijateljice, še posebej pa na grofico Lidijo Ivanovno, pa sploh pomislil ni.

Opazke: Aleksej Aleksandrovič je rasel kot sirota. Imel je še enega brata. Očeta se ni spomnil, mati je umrla, ko je bil star 10 let. Imetja ni bilo veliko. Vzgojil ju je stric Karenin, visok uradnik in nekdanj ljubljenecek pokojnega carja. Ko je z odliko končal gimnazijo in univerzo, je s stričevo pomočjo začel ugledno kariero v državni službi. Nikoli se ni z nikomer spoprijateljil. Ko je bil Aleksej Aleksandrovič gubernator, ga je Anina tetka seznanila z Ano in ga spravila v tak položaj, da je moral ali zasnubiti dekle ali pa oditi z mesta. Zasnubil jo je in naklonil najprej nevesti, potem ženi vso ljubezen, kar je je bil zmožen.

22. poglavje

V teh najhujših trenutkih osamljenosti in obupa je prišla k njemu Lidija Ivanovna. Lidija Ivanovna je Aleksej Aleksandroviča posvarila, da se ne sme vdajati trpljenju in da mora najti tolažbo zanj. Aleksej Aleksandrovič je Lidiji priznal, da ga je sram pred ljudmi, ker je v takšnem položaju in da si ne more pomagati. Lidija Ivanovna se je odločila, da bo Alekseju Aleksandroviču gospodinja in da bo skrbela za Serjožo. Odpravila se je v tisti del hiše, kjer je bil Serjoža, ter preplašenemu dečku povedala, da je njegov oče svetnik, mati pa mu je umrla. Pomoč Lidije Ivanovne se je izkazala za zelo učinkovito.

23. poglavje

Grofico Lidijo Ivanovno so kot zelo mlado, idealov polno dekle omožili z bogatim, uglednim, dobrodušnim in od sile razuzdanim veseljakom. Toda že mesec po poroki je mož ni več maral in kmalu nista več živela skupaj, čeprav se nista ločila. Lidija Ivanovna že zdavnaj ni bila več zaljubljena v moža, bila pa je vedno v koga zaljubljena. Odkar pa je bila po njegovi nesreči Karenina vzela v svojo posebno zaščito in odkar se je trudila v Kareninovi hiši in si prizadevala, da bi mu bilo kar najbolje, je čutila, da so vse njene druge ljubezni nič in da je zdaj resnično zaljubljena v Karenina. Izvedela je, da sta Ana in Vronski v Petrogradu in vedela je, da mora Alekseja Aleksandroviča obvarovati svidenja z njo. Lidija Ivanovna je s pomočjo svojih znancev poizvedela, kaj hočeta ta dva nemarnika (kakor ju je imenovala) in se trudila, da ju ne bi mogel nikjer srečati. Lidiji Ivanovni je skoraj že odleglo, ko je izvedela, da naj bi Ana in Vronski kmalu odpotovala, a je dobila pismo od Ane. Ana je v pismu prosila Lidijo, da bi ji dovolila videti svojega sina.

24. poglavje

Skoraj obenem, ko ga je pustila žena, je Aleksej Aleksandrovič tudi v službi nehal napredovati. Da ne bo več, napredoval so vsi jasno videli. Toda Aleksej Aleksandrovič tega ni čutil, nasprotno s svojo dejavnostjo je bil celo bolj zadovoljen zdaj.

25. poglavje

Lidija Ivanovna je Alekseju Aleksandroviču izročila pismo od Ane. Sam je menil, da ji nima pravice odbiti, toda Lidija Ivanovna ga je prepričala v to, da je spremenil svoje mnenje. Lidija Ivanovna je nato Ani napisala pismo, v katerem je pojasnila, da mož njeni prošnji ne more ustreči. To pismo je doseglo prikriti namen. Ano je zadelo v dno srca. Aleksej Aleksandrovič tistega dne, ko se je vrnil od Lidije Ivanovne domov, ni mogel najti duševnega miru vernega in zveličanega človeka. Okušal je sram in kesanje, ko je v mislih presojal vse svoje življenje z Ano. Vendar ta preizkušnja ni dolgo trajala, in v

duši Alekseja Aleksandroviča sta se kmalu obnovila tisti mir in tista vzvišenost, ki sta mu pomagala, da je lahko pozabil, česar ni več hotel vedeti.

26. poglavje

Serjoža je bil vesel, vse mu je bilo prijetno, zato si ni mogel kaj, da ne bi svojemu prijatelju vratarju povedal, da je očka dobil Aleksandra Nevskega (odlikovanje). Namesto, da bi sedel k nalogam, ko je prišel v sobo, je Serjoža povedal učitelju, da mora biti po njegovem darilo, ki so ga bili prinesli zanj (naslednji dan je imel rojstni dan), kakšen strojček. Razmišljal je o očetovem odlikovanju in, kakšne redove si bo sam prislužil. V takem premišljanju mu je minil čas, in ko je prišel učitelj, ni nič znal.

27. poglavje

Serjoža v smrt sploh ni veroval, najmanj pa v smrt matere. Zato se je na sprehodih tudi še potem, ko sta mu rekla, da je umrla, vztrajno oziral za njo. Ko je prišel Aleksej Aleksandrovič, je Serjoža skočil pokonci, stopil k očetu, mu poljubil roko, ga pazljivo pogledal in vprašal, če je kaj vesel, da je dobil Aleksandra Nevskega. Toda oče mu je dejal, da mora ceniti delo in ne nagrado zanj. Ta odgovor je Serjožo razočaral. Oče in vzgojitelj sta bila oba nezadovoljna s Serjožem, in res se je zelo slabo učil. Oče je kaznoval Serjožo s tem, da ga ni pustil k Nadjenki, nečakinji Lidije Ivanovne.

28. poglavje

Ko sta Vronski in Ana prišla v Petrograd, sta si najela sobe v enem izmed najboljših hotelov. Prvi dan po prihodu je Vronski odšel k bratu, kjer je tudi našel mater. Naslednjega dne je Vronski bratu povedal, da gleda na svoje razmerje z Ano kakor na zakon; da upa doseči ločitev in se bo tedaj poročil z njo in je želel, da brat to pove tudi materi. Čeprav je Vronski vedel, da jima je višja družba zaprta, je vendar še vedno upal, da bo družba to pot ravnala drugače in da ju bo sprejela. Ena izmed prvih dam petrograjske družbe, s katerimi je Vronski prišel v stik, je bila njegova sestrična Betsy, ki je obljubila, da kljub temu, da je vedela, da jo bodo ogovarjali, bo prišla k Ani. Že naslednjega dne po prihodu je Vronski odšel k svakinji, kateri je odkrito povedal, kaj je želel od nje. Toda Varja je trdila, da jima žal ne more pomagati. Ena izmed poglobitvenih nevšečnosti njunega položaja v Petrogradu je bilo dejstvo, da so povsod govorili o Alekseju Aleksandroviču. Bivanje v Petrogradu je bilo za Vronskega še zato tem težje, ker je ves ta čas v Ani opazal nekakšno novo, njemu nerazumljivo razpoloženje.

29. poglavje

Eden izmed namenov Aninega potovanja v Rusijo je bilo svidenje s sinom. Čutila je, da nima pravice, da bi se kar zapeljala na dom, kjer bi utegnila trčiti v Aleksej Aleksandroviča. Ko je izvedela za prijateljstvo Alekseja Aleksandroviča z Lidijo Ivanovno je sklenila, da ji bo napisala pismo. Postrešček, ki je odnesel pismo, ji je prinesel najhujši in najbolj nepričakovan odgovor, da odgovora ni. Že je sestavljala pismo za moža, ko je dobila pismo Lidije Ivanovne. Ko je prebrala pismo, si je mislila, kako pokvarjena je Lidija Ivanovna in sklenila, da naslednje jutro, na Serjožev rojstni dan, odide naravnost v moževo hišo. Naslednje jutro je res pozvonila pri velikem vhodu svojega nekdanjega doma. Spustili so jo notri in odšla je k sinu. Serjoža jo je presenečen objel in začel poljubljati.

30. poglavje

Med hišnimi posli pa je medtem zavlado razburjenje. Vsi so vedeli, da morajo preprečiti snidenje moža in žene. Varuška je Ani šepnila na uho, da mora oditi, ker prihaja Aleksej Aleksandrovič, a Ano je še malo zadržal Serjoža. Ko se je hotela odpraviti pa ji je nasproti prišel Aleksej Aleksandrovič, ki je obstal in sklonil glavo. Ko ga je Ana zagledala, jo je presunilo sovraštvo in jeza do njega, in nevoščljivost zaradi sina, kljub temu da je še nekaj trenutkov nazaj trdila, da je boljši in bolj plemenit od nje.

31. poglavje

Čeprav si je Ana tako neznansko želela, da bi videla sina, in čeprav se je na svidenje pripravljala, še malo ni mislila, da jo bo to svidenje, tako prevzelo. Ob pogledu na svojo punčko je še jasneje začutila, da tisto kar čuti do nje, še ljubezen ni v primeru s tistim, kar čuti do Serjože. Zatopila se je v svoje misli, a se kmalu začela spraševati, kje je Vronski in zakaj jo more puščati samo v svojih mukah. Poslala je strežaja k njemu. Strežaj se je vrnil z odgovorom, da ima Vronski gosta, da pa vseeno takoj pride. In iznenada jo je obšla misel, 'Kaj pa, če jo ne ljubi več?'. Vronskega je vprašala, kdaj bosta od tod odšla, češ da se je že preveč izmučila.

32. poglavje

Ko se je Vronski vrnil v hotel, Ane še ni bilo doma. Izvedel je, da je odšla ven z neko gospo. Ker mu ni povedala, kam je šla, je sklenil, da se mora pomeniti z njo. Kasneje je ugotovil, da je namenjena v opero, a tega, da je sploh pomislila, da bi šla na predstavo, ni razumel. Prosil jo je, naj ne odide, a prošnje ni upoštevala.

33. poglavje

Vronski je bil prvič nejevoljen, ker Ana ni hotela razumeti svojega položaja. Menil je, da če bi se prikazala v gledališču, napravljena kot je bila, bi se odrekla te družbi za vedno. Vronski je ob pol devetih stopil v gledališče; predstava je bila na višku. Šel je do prve vrste in obstal pri ograji. Na njegovo srečo Alekseja Aleksandroviča tisti večer ni bilo v gledališču. Zagledal je Ano in bil prevzet z njeno lepoto. Videla pa je, da se je med Ano in Kartasovo nekaj zgodilo, saj je Ana nekam napeto gledala, Varja, ki je bila poleg Ane, je bila nenavadno rdeča, Jašvin, ki je bil tudi poleg Ane, pa se je mrščil. Vronski ni vedel, kaj se je pravzaprav zgodilo, vedel pa je, da se je zgodilo nekaj poniževalnega. Kasneje je izvedel, da je Kartasova Ano užalila, rekla je namreč, da je sramota sedeti poleg Ane. Vronskemu se je Ana smilila, vendar ji je tudi zameril. Naslednjega dne sta se docela pobotala in odpeljala na kmete.

2. del

1. poglavje

Dolly je z otroki poletje preživela v Pokrovskem pri Kitty Levinovi. Stivi je bila ta ureditev zelo prav, ostal je v Moskvi in je le poredkoma prišel na posestvo. V Levinovi hiši, ki je stala tako dolgo prazna, je bilo zdaj toliko ljudi, da so bile skoraj vse sobe zasedene. Med gosti sta bila tudi Varjenka in Sergej Ivanovič. Dollyjini otroci so z Varjenko delali načrte, kam bi šli v gobe. Zraven sta se odpeljala tudi Sergej Ivanovič in Levin, ki je moral pogledati nove vozove.

2. poglavje

Na terasi se je zbrala ženska družba. Kuhale so marmelado, vendar na način, ki je bil Agafji Mihajlovni nov, namreč ne da bi bile prilivale vode. Kitty, ki je uvidela, da se morda med Varjenko in Sergejem Ivanovičem nekaj plete, je upala, da se bo tisti dan vse odločilo in da bodo izvedeli, ko se bosta vrnila iz gozda.

3. poglavje

Kitty in Levin sta se prav tako odpravila v gobe. Kitty je bila posebno vesela, da je lahko za trenutek sama z možem. Levin je Kitty priznal, da je srečen, a da sam s seboj ni zadovoljen. Kadar je razmišljal o sebi in se primerjal z drugimi je začutil, da je slab. Dodal je še, da se mu zdi, da vse dela kot domačo nalogo.

4. poglavje

Med nabiranjem gob je Sergej Ivanovič razmišljal o Varjenki. Menil je, da jo obdaja ves čar, vsa svežina mladosti, in če ga ljubi, ga ljubi zavestno, kakor mora ljubiti ženska. Drugič: občevanje z družbo je še malo ne mika, očitno ji je celo zoprno, hkrati pa pozna družbo in odlikuje jo vedenje ženske iz družbe, brez katerega si Sergej Ivanovič ne bi mogel zamišljati življenjske tovarišice. Tretjič: je verna, pa ne morda otroško in nerazsodno verna in dobra kakor na primer Kitty, temveč njeno življenje temelji na verskem prepričanju. Celó v malenkostih je Sergej Ivanovič v njej ugotavljal vse, kar je želel v svoji ženi: revna je in osamljena, tako da bi bila popolnoma odvisna od moža. Naposled je začutil, da se je odločil in se z odločnim korakom odpravil k njej.

5. poglavje

Oddaljila sta se od otrok, tako da sta bila čisto sama. Da bi bila žena človeku, kakršen je bil Koznišev, se ji je zdelo po njenem položaju pri gospe Stahl višek sreče. Sergej Ivanovič si je ponovil besede, s katerimi je hotel izraziti svojo ponudbo; toda nenadoma mu je nekaj šinilo v glavo, da je namesto tega vprašal čisto nekaj drugega. In brž ko so bile te besede izrečene, sta oba začutila, on in ona, da je končano in da tisto, kar sta si imela povedati, ne bo povedano. Varjenko je bilo sram, obenem pa je čutila olajšanje. Ko se je vrnil domov in je še enkrat pretehtal vse razloge, je Sergej Ivanovič ugotovil, da se je motil. Marijinemu (dekle v katero je bil zaljubljen, a je umrla) spominu se le ni mogel izneveriti. Kitty je kmalu razbrala, da se Varjenkini načrti niso uresničili.

6. poglavje

Stara kneginja je oznanila, da njenega moža ne bo k Levinovim in, da se bo sama tudi poslovila. Toda hčerki sta jo prepričala, da je ostala. Medtem ko je Levin učil Grišo (Griša je hodil v gimnazijo in je moral ponavljati lekcije), je prišel Stiva skupaj z Vasjenko Veslovskim. Vasjenka je bil bratranec Ščerbackih v tretjem kolenu, znan petrograjsko – moskovski mladenič. Levin, ki je bil prej najimenitnejše volje, je mrko gledal in vse se mu je upiralo, saj je mislil, da bo poleg Stive prišel stari knez. Med glasnim pogovorom so vsi vstopili v hišo, brž ko so vsi sedli, pa se je Levin obrnil in odšel.

7. poglavje

Levin se je šele potem vrnil domov, ko so ga poklicali. Ubral jo je v jedilnico in se tam vključil v živahen pogovor, ki sta ga razpihovala Vasjenka in Stiva. Stiva je Levinu povedal, da je Veslovski bil pri Ani in da bo šel tudi nazaj k njej in Vronskemu. Vasjenka je povedal, da se Ana ima lepo in da se mislita z Vronskim pozimi preseliti v Moskvo. V Levinu je divjala ljubosumnost, ko je opazoval Kitty in Vasjenko, kako se pogovarjata. Levin se je že videl kot varanega moža, ki ga potrebuje žena in ljubimec samo zato, da jima nudi udobno življenje in razna zadovoljstva. Kasneje sta se Kitty in Levin pomenila in Levin je ugotovil, da je pretiraval in prosil Kitty, naj mu odpusti.

8. poglavje

Naslednjega dne so se Levin, Stiva in Vasjenka odpravili na lov. Pred odhodom je Levin znova stekel k ženi, da jo je še enkrat vprašal, ali mu je odpustila.

9. poglavje

Ko so prišli do majhnega barja sta se Stiva in Vasjenka odpravila naokoli, vendar nista dobila nič. Ko so se pripeljali do drugega barja, ki je bilo precej razsežno, jima je Levin prigovarjal, naj ga pustita, vendar sta vseeno hotel pogledati in Vasjenka je ustrelil enega kljunača. Ko se je vrnil do voza, kjer je bil Levin, mu je rekel, naj gre še on poskusiti. Ko je že meril v sloko, ga je nenadoma nekaj zmotilo in zgrešil je. Videl je, da je Veslovski, ki je hotel videti streljanje, zapeljal na barje in konji so mu obtičali v blatu. Levin se je jezil, a kmalu je bilo vse v redu. Po malici so se kar najimenitnejše volje pripeljali do Gvozdjevskega močvirja.

10. poglavje

Odšli so loviti in kmalu je Stiva ustrelil že dve sloki. Z Levinom je bilo zmeraj tako, da ga je razdražilo, če je s prvimi streli zgrešil, potem se je jezil in je ves dan slabo streljal. Tako je bilo tudi tistikrat. Veslovskemu, ki je veselo pokal, kadar je in kadar ni kazalo, in ni nič ubil, ni bilo zaradi tega prav nič nerodno. Vasjenka je odšel k mužikom, ki so ga vabili na kosilo, medtem pa sta Levin in Stiva nadaljevala z lovom. Toda Levina se je držala smola, še ko je ubil sloko, je ni našel. Stiva pa je na koncu imel štirinajst slok.

11. poglavje

Zvečer sta se Stiva in Vasjenka odpravila malo ven, potem ko so zunaj zaslišali ženske pojoče glasove. Levin pa je raje odšel spat. V spanju je zaslišal smeh in vesele besede Veslovskega in Stive. Za hip je odprl oči in jima dejal, da se jutri odpravijo na lov takoj, ko se zdani.

12. poglavje

Ko se je Levin zbudil ob prvi zori, je skušal zdramiti tovariša. Vasjenka, je tako trdno spal, da se sploh ni dalo dobiti odgovora od njega. Oblonski pa je na pol v spanju rekel, da tako zgodaj nikamor ne gre. Tako je Levin sam odšel na lov in že na začetku ustrelil dva kljunača, nato pa še tri sloke.

13. poglavje

Utrujen, lačen in srečen se je Levin okrog desetih vrnil v nočišče, ko je prehodil trideset vrst, z devetnajstimi ptiči in eno raco. Vesel je bil, ko je videl, kako nevoščljiv mu je bil Stiva in ker ga je čakalo pismo od Kitty. Kitty mu je sporočila, da je zdrava in da ima novo varuhinjo Marjo Vlasjevno. To dvojno veselje, sreča na lovu in ženino pismo, je bilo tolikšno, da sta drobni nevšečnosti, ki sta se primerili po tistem, Levina bolj malo prizadeli. Prva je bila v tem, da rusi pripreženi konj, ki se je prejšnji dan pregaral, ni hotel jesti in je pobešal glavo. Druga pa je bila v tem, da mu ni nič ostalo od vse zaloge, katero jim je Kitty tako obilno odmerila. Zvečer so šli še enkrat loviti, to pot je tudi Veslovski ubil nekaj ptičev in ponoči so se vrnil domov. Pot domov je bila enaka vesela kakor pot na lovišče.

14. poglavje

Naslednjega dne ob desetih je Levin že obhodil svoje gospodarstvo. Kneginja je poklicala Levina k sebi in mu začela govoriti o tem, da se bo treba zaradi Kittyjinega poroda preseliti v Moskvo in pripraviti stanovanje. Levin ji je povedal, da bo storil tako, kot si želi Kitty. Vasjenka in Kitty sta se spet pogovarjala, kar je spet vznejevoljilo Levina. Kitty je to opazila in kasneje poprosila Levina, naj nekaj ukrene, kajti tega ni mogla trpeti.

15. poglavje

Tudi Dolly je bila tistega dne hudo nasajena. Jezila se je na Mašo. Levin je stopil do Dolly in jo vprašal nad čem se tako huduje. Dolly je nato Levinu še priznala, da sta tako ona kot Stiva oba opazila, kako je Vasjenka dvoril Kitty. Levin se je zato odločil, da bo Vasjenko poslal domov. Nemudoma je odšel do Vasjenke in mu povedal, da je že naročil, da zapresežejo konje. Ko je Stiva ugotovovil, kaj je ukrenil Levin se mu je to zdelo naravnost smešno. Kljub vsemu pa so zvečer vsi, razen kneginje, ki Levinu tega dejanja ni in ni mogla odpustiti, nenavadno živahni in veseli.

16. poglavje

Dolly je uresničila svoj namen in se zapeljala k Ani. Da ne bi bila zastran vožnje odvisna od Levinovih, je hotela v vasi najeti konje. Ko pa je Levin to izvedel, je prišel k njej in ji ponudil svoje. Pot je bila dobra, kočija mirna, konji so veselo tekli in na kozlu je sedel razen kočijaža še pisar. Na poti se je še napila čaja pri istem bogatem mužiku, pri katerem se je ustavil tudi Levin na svoji poti k Svijaškemu. Na poti je Dolly razmišljala o svojih otrocih in o mnogih težavah, ki jih je imela zaradi njih. Kasneje pa si je še pričela domišljati razne ljubezenske dogodivščine. V takih mislih se je Dolly pripeljala v Vozdvižensko.

17. poglavje

Zagledali so štiri jezdece in dva v lovskem vozu. Bili so Vronski z džokejem, Veslovski in Ana v sedlu, knežna Varvara pa s Svijaškom na vozu. Tisti mah, ko je Ana v postavitvi, ki se je stiskala v kot stare

kočije, spoznala Dolly, ji je obraz mahoma zasijal v veselem nasmehu. Brž se je odpeljala do Dolly. Ana je bila zelo vesela, da se je Dolly pripeljala. Skupaj sta sedli v kočijo in se odpeljali.

18. poglavje

Ana je Dolly povedala, da je srečna odkar sta tu z Vronskim. Ko sta prispeli domov je Ana Dolly odpeljala v njeno sobo. Ta soba je bila polna razkošja, v kakršnem ni Dolly nikoli živela in ki jo je spominjalo na najboljše hotele v tujini.

19. poglavje

Anuška, Dollyjina stara znanka je bila zelo vesela, da je ponovno videla Dolly in ji je tako klepetala brez premora. Ko je v sobo prišla Ana, je tako ustavila Anuškino čenčanje. Dolly je Ano povprašala, kako je z Ani (tako jo je klicala Ana; hčerko). Ana je, preden ji je pokazala Ani, Dolly povedala z grenkim priokusom, da je Anin priimek Karenina. Ani je bila rdečelična punčka s črnimi obrvmi in črnimi lasmi, s krepkim, kakor s kurjo kožo oblitim rdečim telescem in zelo zdrava. Nato je Ana še povedala Dolly, kdo vse je pri njima in koga bi mogla v teh dneh Dolly pri njih srečati. To so bili knežna Varvara, za katero Stiva in Dolly nista imela ravno dobrega mnenja, a Ana je menila, da je dobrega srca, Svijaški, načelnik in velik poštenjak, Tuškevič, ki je včasih zahajal k Betsy, Veslovski, upravnik, doktor in arhitekt.

Opazke: Vse je zbuvalo vtis obilja, modrosti in tistega novega evropskega razkošja. Vse je bilo novo, od francoskih tapet do preproge. Postelja je imela žimnico na vzmeti in posebno zglavje, blazinice so bile v prevlekah iz surove svile. Marmornati umivalnik, toaletna mizica, zofa, mize, bronasta ura na kaminu, zastori in zavese – vse je bilo drago in novo.

20. poglavje

Knežna Varvara je prijazno in nekam pokroviteljsko pozdravila Dolly in ji takoj začela razlagati, zakaj se je naselila pri Ani. Ana je nato predlagala, da bi se malce sprehodili. Dolly je z abstraktnega vidika odobraval Anino dejanje, vendar je težko gledala človeka, zaradi katerega je Ana tisto storila. Razen tega ji ni bil Vronski nikoli všeč. Imela ga je za oholega, čeprav ni videla v njem razen bogastva ničesar, s čimer bi se mogel ponašati. V njegovi družbi nikakor ni mogla biti sproščena. Nato so se skupaj odpravili pogledati v bolnišnico, ki jo je gradil Vronski. Videlo se je, da je bilo prvo nadstropje že skoraj vse narejeno in da je gradnja hitro napredovala. Vronski se je razvnel ob razlaganju vse kar je zadevalo bolnišnico in Dolly je postalo jasno, kako se je Ana mogla vanj zaljubiti.

21. poglavje

Vronski je Dolly poprosil, naj se pogovori z Ano, da bi ta od moža zahtevala ločitev. Najhuje mu je bilo to, da njegova hči po zakonu ni bila njegova hči, temveč se je pisala Karenina. Dolly je obljubila, da se bo pogovorila z Ano.

22. poglavje

Potem ko sta se Vronski in Dolly pogovorila je bil čas za obed. Za mizo ni beseda nikoli utihnila, zdaj je gladko tekla, zdaj se je kje zataknila, zdaj je koga v živo zadela. Po obedu so posedali na terasi nato pa so igrali tenis. Zvečer med igro je Dolly sklenila, da odide naslednjega dne, kajti mučne materinske skrbi so jo vleklye k sebi.

23. poglavje

Dolly je že hotela leči, ko je Ana v halji vstopila v njeno sobo. Ana je povprašala Dolly zastran Kitty in je bila vesela, ko je spoznala, da je Kitty srečno poročena z Levinom. Ana je še Dolly vprašala o čem je tekla debata med njo in Vronskim. Dolly ji je povedala, da o tistem, o čemer bi se tudi sama rada pomenila z njo. O ločitvi nje in Karenina. Povedala ji je, da si Vronski predvsem želi, da ne bi trpela. Dolly je trdila, da je razveza zakona nujna, a Ana o tem ni bila prepričana.

24. poglavje

Ana je Dolly povedala, da o tej temi noče več govoriti. A vseeno je ocenila, kaj bi se zgodilo, če bi poskusila. Dobila bi ali žaljiv odgovor ali privoljenje. Če bi dobila privoljenje bi izgubila sina. Dolly je povedala, da ljubi samo ti dve bitji, ki pa se vzajemno izključujeta in ju ne more združiti. Dolly se je nato poslovila in odšla domov. Ko se je vrnila domov je našla vse čisto zdrave in posebno prijetne.

25. poglavje

Vronski in Ana sta poletje in del jeseni preživela na kmetih še v istih razmerah in ne da bi bila sploh kaj ukrenila za razvezo Aninega zakona. Oktobra so bile plemiške volitve v Kašinski guberniji, kjer so imeli posestva Vronski, Svijaški, Koznišev, Oblonski in nekaj malega tudi Levin. Zato se je Vronski odpeljal na volitve. Sam pri sebi je mislil, da Ani lahko da vse, samo ne svoje moške neodvisnosti.

26. poglavje

Septembra se je Levin zaradi Kittyjinega poroda preselil v Moskvo. Že ves mesec je brez dela živel v Moskvi, ko se je Sergej Ivanovič, ki je imel v Kašinski guberniji posestvo in ki se je živo zanimal za bližnje volitve, odpravljat tja. Tudi brata, ki je imel volilno pravico, je nagovarjal, naj gre z njim. Razen tega je imel Levin za sestro v Kašinu zelo nujno nekaj urediti zastran skrbstva, pa nekakšen denar za zakup je moral prevzeti. Tudi Kitty, ki je videla, da se mož v Moskvi dolgočasi, ga je spodbudila k temu, da je šel. Tako je bil že pet dni v Kašinu. Vsak dan je hodil na zborovanje in se ukvarjal s sestrino zadevo, ki se nikakor ni hotel uglasiti. Zborovanje je začel gubernator, ki je plemičem rekel, naj volijo v korist domovine. Drugega in tretjega dne so razpravljali o plemiškem skladu in ženski gimnaziji. Četrtega dne so za gubernijsko mizo pregledovali gubernijsko blagajno. Petega dne pa so bile volitve okrožnih načelnikov.

27. poglavje

Za šesti dan so bile napovedane gubernijske volitve. Razprave med plemiči so se odvijale za gubernijsko mizo, pod carjevo sliko. Tako v veliki kakor v mali dvorani so se plemiči oddeljevali v dva tabora in videti je bilo, da ima vsaka izmed obeh strank skrivnost pred drugo.

28. poglavje

V dvorani so se plemiči nasprotnih strank kmalu spričkali. Levin se je raje umaknil v malo dvorano, kjer ni bilo, razen strežajev, nikogar.

29. poglavje

Tesna dvorana, kjer so kadili in prigrizkovali, je bila polna plemičev, med katerimi je razburjenje naraščalo in na vseh obrazih je bilo opaziti nemir. Levinu se ni dalo jesti in tudi kadil ni. K svojim (Sergeju Ivanoviču, Stivi, Svijaškemu in k drugim) ni hotel, ker je med njimi stal Vronski. V gruči je Levin srečal starega znanca, ki ga je spoznal, ko je bil pri Svijaškem. Pomenila sta se o gospodarstvu in o Levinovi ženitvi. Nato pa je prišel sam Svijaški.

30. poglavje

Svijaški je prijel Levina pod roko in ga počasi odpeljal v svoj tabor. Zdaj se pa Vronskega ni mogel več ogniti. Seznani se je z njim in tako njega kot Svijaškega vprašal, zakaj se gre. Poskušali so mu razložiti, a mu vse skupaj ni bilo kaj dosti jasno. Ko so se volitve začele je Stiva naročil Levinu, naj kroglico spusti v desno skrinjico, a ko je prišel do skrinjice, je menil, da se je Stiva morda zmotil in je kroglico spustil v levo skrinjico. Načelnik Snetkov je bil izvoljen in brž so ga obkrožili plemiči ter mu začeli ploskati. Levinu je spet postalo neprijetno zato jo je ubral v malo dvorano, kjer mu je odleglo, ko je spet zagledal strežaje. Levinu je kmalu postalo dolgčas. Kakor so pričakovali, se je zgodilo – Nevjedovskemu so dodali nekaj kroglic in postal je gubernijski načelnik. Mnogi so bili tega veseli, mnogi pa razočarani.

31. poglavje

Novo izvoljeni gubernijski načelnik in mnogi iz zmagovite nove stranke so tistega dne večerjali pri Vronskem. Vronski je tudi zato prišel na volitve, ker se je na kmetih dolgočasil in ker je moral Ani pokazati svojo pravico do svobode. Praznovali so džokejevo nagrado. Tudi Stiva je bil vesel, ker se je imenitno zabaval in ker so bili vsi zadovoljni. Med večerjo so gostje Nevjedovskega kar naprej ogovarjali z 'naš gubernijski načelnik' in z 'vaša prevzvišenost'. Vronski je bil zelo zadovoljen, kajti tako prijetnega tona na kmetih še malo ni pričakoval. Malo preden so vstali od mize, je Vronski dobil pismo od Ane. Ta mu je pisala, da je Ani bolna in da je čisto zbegana, ter da ga čaka. S prvim vlakom se je Vronski podal na pot in se še ponoči vrnil domov.

32. poglavje

Preden je Vronski odšel na volitve, je Ana sprevidela, da ga morejo prizori, kakršni so se med njima ponavljali, kadarkoli je kam odšel. V samoti je potem prišla do tega, da Vronski ima pravico do tega, da je svoboden. Vedela je, da je sredstvo, s katerim bi se z Vronskim bolj zblížala, ločitev od moža. Ves čas ko ga je čakala, je počela stvari, s katerimi bi se lahko zamotila in pozabila nanj. Ko je Vronski prispel domov, je Ano postalo sram prevare, kajti Ani je bila zdaj že povsem zdrava. Vronski ji je povedal, kako je bilo na volitvah in jo povprašal po njenem počutju. Ana je priznala, kaj jo muči in na koncu sklenila, da bo pisala možu in ga prosila za razvezo zakona. Z Vronskim sta se konec novembra preselila v Moskvo in čakala odgovor Karenina.

3. del

1. poglavje

Levin in njegova žena sta že dva meseca živela v Moskvi. Vsi, razen Kitty, so postajali nestrpni in nemirne ob pomisleku na to, kar se je bližalo. Kitty je razločno čutila, kako se ji v srcu poraja nova ljubezen do bodočega otroka in se je s slastjo predajala tej ljubezni. Edino, kar ji je grenilo čar tega življenja, je bilo dejstvo, da njen mož ni bil več tak, kakršnega je imela rada in kakršen je zmeraj bil na kmetih. Na kmetih je imel miren, prijazen in gostoljuben ton, v mestu pa je venomer nekam hitel. Edina prednost mestnega življenja je bila, da se v mestu nikoli nista prepirala. V mestu se je namreč pripetil tudi dogodek, ki je bil zelo važen za oba, namreč Kittyjino srečanje z Vronskim. Kitty si je mogla pri tem srečanju očitati samo to, da ji je za hip zastal dih, ko je na moškem v civilni obleki prepoznala, nekdanj tako domače poteze in da je ob tem zardela, Levin je zardel veliko huje kakor ona, ko mu je povedala, da je pri kneginji Marji Borisovni videla Vronskega. Toda njene poštene oči so mu razodevale, da je zadovoljna s samo seboj, in čeprav je bila rdeča, se je takoj pomiril. Ko je izvedel vse nadrobnosti, mu je povsem odleglo. Sklenil je, da bo skušal biti z Vronskim, ko se prvič srečata, kar najbolj prijateljski.

Opazke: Levin je na moč privlačen s svojo spodobnostjo, s svojo rahlo staromodno, sramežljivo spoštljivostjo do žensk, s svojo mogočno postavo in s svojim posebnim izrazitim obrazom.

2. poglavje

Levin je Kitty povedal, da se namerava odpraviti h Katavasovu, da ga bo ta seznanil s Metrovom. Kitty je Levinu naročila naj se spotoma oglasi še pri grofici. Tik preden je odšel pa je Kitty Levinu potožila, da se ji zdi, da zapravljata preveč denarja in da bi se rada zato preselila na kmete. Potolažil jo je, in je zagotovil, da denar bo. Na poti ni več mislil na denar, temveč na to, da se bo seznanil s petrograjskim znanstvenikom, sociologom, in da bo z njim razpravljal o svoji knjigi. Obenem pa se je zavedal, da je denar v banki posel in ni vedel, od kod naj ga še dobi, kar ga je vznejevoljilo.

3. poglavje

Levin se je v Moskvi zbližal s sovjim nekdanjim kolegom na univerzi, profesorjem Katavasovom, s katerim se nista videla, odkar se je oženil. Katavasov mu je na kratko omenil zadnje vesti, potem ga je odpeljal v kabinet in ga seznanil z Metrovom. Sprva so govorili o politiki nato pa o Levinovi knjigi o kmetijstvu. Levin ni razumel v čem je posebnost njegovega nauka, vendar ga je vseeno z zadovoljstvom poslušal. Dotaknili so se tudi univerzitetnega vprašanja, ki je bilo tisto zimo v Moskvi zelo važen dogodek. Po seji, katere so se vsi trije udeležili, se je Levin poslovil in odšel k Lvovu.

4. poglavje

Lvov, ki je bil poročen s Kittyjino sestro Natalijo, je vse svoje življenje prebil v glavnih mestih in v tujini, kjer se je tudi šolal in opravljal diplomatsko službo. Čeprav sta se v navadah in nazorih razlikovala med seboj in četudi je bil Lvov starejši od Levina, sta se med zimo močno zbližala. Govorila sta o moralni vzgoji otrok. Ta razgovor pa je prekinila lepa Natalija Aleksandrovna, ki je vstopila oblečena za ven. Sklenili so, da bo Levin pospremil Natalijo na koncert in na javno sejo, od tam pa bosta poslala kočijo v urad po Arsenija, ki bo prišel ponjo in jo odpeljal h Kitty. Ko so bili že v predsobi se je Levin spomnil, kaj mu je naročila Kitty in Lvovu dejal, da se morata pomenita zaradi Oblonskega.

5. poglavje

Med odmorom na koncertu sta se Levin in Pescov zapletla v prepir o hibah in vrlinah Wagnerjeve glasbene smeri. Pri izhodu je Levin srečal še veliko znancev, s katerimi se je pomenil o politiki, glasbi, skupnih znancih itd. Med drugimi je srečal tudi grofa Bolja, ki bi ga moral obiskati, pa je pozabil.

6. poglavje

Levin se je odpravil do grofice. Govorila sta o Kitty in o koncertu, pridružil se jima je še polkovnik. Ker pa se je Levinu to zdelo tako bedasto, se ni mogel spomniti o čem bi še lahko kaj rekel, zato je raje molčal. Potem ko se je poslovil, se je zapeljal na javno sejo odbora, da tam poišče svakinjo in se z njo vrne domov. Levin je tam videl Svijaškega, ki ga je povabil, naj pride zvečer na vsak način v prostore Kmetijskega društva, kjer bo izredno važno predavanje. Ko je svakinjo pripeljal domov in je našel Kitty zdravo in dobre volje, je Levin odšel v klub.

7. poglavje

Ob prihodu v klub, je Levina prevzel davni občutek kluba, občutek počitka, zadovoljstva in spodobnosti. Med gosti so bili Svijaški, Ščerbacki, Nevjedovski, stari knez, Vronski in Sergej Ivanovič. Ko je prišel še Oblonski sta se skupaj napotila k mizi z raznimi vrstami vodke in vsemi mogočimi hladnimi jedili. Levin sploh opazil ni kako hitro je minila večerja. Z Vronskim sta si dala roko in se pomenila o najboljši goveji pasmi. Levin je bil neznansko vesel, ker ni do Vronskega čutil nobene sovražnosti več.

8. poglavje

V veliki dvorani je Levin trčil v tasta. Med tem, ko sta se pogovarjala in pozdravljala z znanci, ki sta jih srečevala, sta Levin in knez prehodila vse sobe. Potem ko je knez odšel, je Levin ponovno našel Oblonskega, s katerim sta se odpravila k Ani.

9. poglavje

Brž ko sta se usedla v kočijo, je Levin priče tehtati svoje početje. Ni vedel, ali bi Kitty odobraval njegov odhod k Ani. Toda Stiva mu ni dal, da bi se zamislil, in mu je takoj pregnal dvome, kot da jih je uganil. Levinu je še razložil Anin položaj. Ko sta prispela k Ani, je Levin občudoval portret ženske, in prav glas te ženske ga je ogovoril. Ana je bila počaščena, da je Levin prišel na obisk.

10. poglavje

Levinu je bilo govoriti z njo prijetno, še bolj prijetno pa mu je bilo, ko jo je poslušal. Ana ni govorila samo pametno in naravno, temveč tudi pametno in brezbrizno, kakor da svojih misli še malo ne ceni, zato pa tembolj ceni misli sobesednika. Razen pameti, ljubkosti in lepote jo je odlikovala tudi odkritosrčnost. Ni mu hotela prikrivati, v kako težkem položaju je. Ana je nato poprosila Levina (in Vorkujeva), naj gre v sprejemnico sama pa je še ostala, da se je nekaj pomenila z bratom. Pri čaju se je nadaljeval isti prijetni, vsebine polni pogovor. Vtem ko je spremljal ta zanimivi pogovor, je Levin ves čas občudoval Ano – njeno lepoto, njen razum, njeno izobraženost, hkrati pa tudi njeno preprostost in prisrčnost. Preden sta Levin in Stiva odšla je Ana Levinu dejala, naj pove ženi, da jo ima še enako rada kot prej in želi, da če ji ne more odpustiti njenega položaja, da ji ga ne bi nikoli odpustila.

11. poglavje

Levin se je vrnil domov poln sočutja do Ane. Doma mu je Kuzma povedal, da se Kitty zdravi in da sta sestri šele pred kratkim odšli in mu dal dve pismi. Prvo je boli od oskrbnika Sokolova, drugo pa od sestre, ki ga je oštevala, ker njena zadeva še ni bila urejena. Ko je sklenil, da bo naslednji dan to na vsak način storil, je odšel k ženi. Kitty je našel žalostno in nestrpno. Vprašala ga je, kje je bil. Povedal ji je, da sta se srečala z Vronskim, in da je nelagodnosti zdaj konec, potem pa sta se s Stivo odpravila še k Ani. To je Kitty zelo vznejevoljilo in Levin žene še dolgo ni mogel pomiriti. Naposled jo je pomiril, vendar šele potem, ko je priznal, da ga je premotilo sočutje, pa popito vino, da je podlegel zvitemu Aninemu vplivu, in ko je obljubil, da se je bo ogibal. Šele ob treh sta se toliko pobotala, da sta lahko zaspala.

12. poglavje

Ana je bila vesela, ker je vedela, da je na Levinu naredila dober vtis. Toda skrbelo jo je za njo in Vronskega. Čutila je, da ju razdvaja nekaj novega. Spraševala se je kje hodi že ves večer. Mislila si je, da je vesel, da ji lahko pokaže, da ima še druge obveznosti, toda ni vedela zakaj ji to dokazuje. Odločila se je, da mu mora pokazati, da ji ni prav, da se ni vrnil, kakor ji je obljubil. Ko je Vronski prispel domov je Ana bila zelo nejevoljna. Njen obraz je bil hladen in neprijazen. Vronski ji je zatrdil, da je pripravljen narediti vse, le da bo srečna. Toda sama niti ni vedela, kaj hoče. Ko se je malo pomirila, ji je Vronski začel pripovedovati o dirki. Toda Ana je čutila, da se je poleg ljubezni, ki ju veže, mednju naselil zli duh nekakšne bojevitosti, ki ga ne moreta pregnati.

13. poglavje

Ob petih je Levina zbudilo škripanje vrat, ki so se odpirala. Planil je pokonci in pogledal naokoli. Kitty ni bilo v postelji poleg njega. Toda za pregradno se je premikala luč, in Levin je zaslišal njene korake. Ko jo je vprašal, kaj je, ves razburjen, ga je pomirila in mu rekla, da ni nič. Toda ob sedmih ga je morala zbuditi in ga prosila, naj gre po Lizaveto Petrovno. Povedala mu je še, da je po mamo že poslala. Levin se je odpravil kolikor hitro je le mogel. Skočil je h Kuzmu na sani in naročil, naj pelje k zdravniku.

14. poglavje

Ko je izvedel, da zdravnik še ni vstal, si je Levin izmislil načrt: Kuzma naj gre s pismom k drugemu zdravniku, sam bo pa stopil v lekarno po opij in če doktor še ne bo pokonci, ko se bo vrnil, bo podkupil strežaja, da s silo zbudi zdravnika, pa naj bo kar hoče. V lekarni mu suhljati provizor, ni hotel dati opija, dokler ni dobil dovoljenja in ga nato hotel še zaviti, kar je Levina pošteno ujezilo in je provizorju kar iz rok iztrgal opij in planil skozi vrata. Ko se je vrnil k zdravniku, je ta še vedno spal. Strežaju je dal bankovcev za deset rubljev in stopil v hišo. Doktor se je zbudil toda zdelo se je, da se mu nikamor ne mudi. Potem ko se je umil in počesal se je lotil kave in celo Levina, vidno nestrpnega, ponudil skodelico kave. Ko Levin tega ni mogel več prenašati je zdravnika prosil, naj pride k njim čim prej in odšel. Ko se je Levin vrnil domov mu je kneginja sporočila, da gre dobro. Videl je Kittyjin razbeljeni obraz, ki je zdaj izražal osuplo trpljenje, zdaj se je smehljaj in ga tolažil. Vedel je in čutil je le, da je to, kar se je godilo, podobno tistemu, kar se je pred letom dni godilo ob smrtni postelji brata Nikolaja. Toda tisto je bilo gorje, to pa radost.

15. poglavje

Levin ni vedel, ali je pozno ali zgodaj. Sedel je in poslušal zdravnika. Iznenada pa se je razlegel ničemur podoben krik. Ta krik je bil tako strašen, da Levin niti ni skočil pokonci, temveč je pridržal dih in preplašeno pogledal zdravnika. Vedel je, da je bilo vse izgubljeno. Ves iz sebe je planil v spalnico. Toda Levin ni verjel s svojim ušesom, krik je utihnil, slišal pa je le Kittyjin nežen in srečen glas, ki je oznanil konec muk. Kitty je rodila živega dečka. Levin se je moral kar močno naprezati, da je doumel, da je Kitty živa in zdrava in da je obupano vreščeče bitje njegov sin.

16. poglavje

Ob desetih so sedeli stari knez, Sergej Ivanovič in Stiva pri Levinu, in se pogovarjali o mladi materi. Med tem pa je Kitty z materjo delala načrt za bližnji krst. Ko je Levin stopil do Kitty in sina je ob pogledu na to drobceno, neboljeno bitje začutil nekaj čisto drugega, kot je mislil. Nič veselega in radostnega ni bilo v tem čustvu; nasprotno – to je bil nov, mučen strah, zavest, da zdaj zanj obstaja novo območje, na katerem je ranljiv.

17. poglavje

Zadeve Stive so bile čisto na psu. Po njegovem pojmovanju je bilo krivo to, da je dobival premajhno plačo. Tako je začel gledati naokoli in konec zime je opazil prav lepo službico. Ta služba je sodila med tiste, ki jih je bilo – vseh vrst, od tisoč do petdeset tisoč rubljev letne plače, a hkrati je zahtevala tudi obsežno znanje in takšno delavnost, da bi bilo to težko združljivo v enem samem človeku. Ker pa je Stive bil pošten človek, je imel do tega mesta več pravice kakor drugi. To službo sta imeli v rokah ve ministrstvu, ena gospa in dva Žida, in vse te ljudi je moral Stiva obiskati v Petrogradu. Poleg tega je Stiva obljubil Ani, da ji od Karenina izposluje jasen odgovor zastran razveze zakon. Tako je od dolly izprosil petdeset rubljev in se odpeljal v Petrograd.

18. poglavje

Stiva se je v Petrograd oglasil pri Kareninu in se z njim želel pogovoriti o Ani in o razvezi zakona. Skušal ga je prepričati, češ da vprašanje razveze zakona za Ano pomeni življenje ali smrt. Toda Aleksej Aleksandrovič ni želel o tem govoriti, ker je menil, da ga Stiva želi narediti za obtoženca. Na koncu je Stivi dejal, da mora še malo premisliti in, da mu bo čez dva dni dal svoj dokončni odgovor.

19. poglavje

Stiva je hotel že oditi, ko je vstopil Serjoža. Stiva se je spomnil, da mu je Ana naročila, naj se pomeni z njim. Leto dni je minilo, odkar je Serjoža zadnjič videl mamo. Odtlej ni nikoli več slišal o njej. Tisto leto so ga dali v šolo, kjer je spoznal in vzljubil tovariše. Ko je zagledal strica, ki je bil podoben mami, mu je bilo neprijetno, ker je to v njem zbudilo prav tiste spomine, ki jih je imel za sramotne. Postalo mu je neprijetno. A kasneje ga je na stopnicah Stiva poklical k sebi in ga vprašal, če se spominja matere. Odgovoril mu je, da ne in nato Stiva ni mogel nič več spraviti iz njega. To vprašanje je Serjožo ganilo in vzgojitelj ga je kasneje našel s solzami v očeh.

20. poglavje

Ne glede na vse to je Petrograd prijetno deloval na Stivo. Pomlajal ga je. V Petrogradu se mu je zmeraj zdelo, da je deset let spustil z grbe. Doživljal je isto kot mu je pravil dan prej šestdesetletni knez Pjotr Oblonski, ki se je ravno vrnil. Njun pogovor je prekinila kneginja Mjahka, ki je Stivo vprašala zastran Ane in dejala, da je Anina prihodnost v rokah Landaua, znamenitega francoskega jasnovidca.

21. poglavje

Po kosilu je vstopil h grofici Lidiji Ivanovni. Tam sta bila tudi Karenin in grof Bezzubov (Landau). Stiva se je zavedal, kako vplivna je Lidija Ivanovna in si belil glavo, s katerim od ministrov si je bolj na roko, da bi vedel, za katerega od obeh naj ji reče. Vedel je, da če ona reče Pomorskemu samo besedico, mu je stvar glede službe zajamčena. Toda na koncu je sklenil, da je bolje, da ji tisti večer nič ne reče in se je skušal brez poloma le rešiti od tod.

22. poglavje

Ko je poslušal Lidijo Ivanovno in čutil lepe – ali prostodušne ali sleparske, tega sam ni vedel – Francozove oči na sebi, se je Stiva zavedel nekakšnega posebnega pritiska v glavi. Kmalu je Landau zaspal in v spancu dejal, da naj gre tisti, ki je zadnji prišel, tisti, ki prosi, naj gre ven, naj gre ven. V tistem trenutku je Stiva pozabil na vse, kar je hotel prositi Lidijo Ivanovno in je pričel misliti le na to, kako se bo rešil od tod. Odšel je v Francosko gledališče, kjer si je vsaj malo oddahnil. Ko se je vrnil domov (k Pjotru Oblonskem, pri katerem se je nastanil v Petrogradu) je Stiva našel pisemce od Betsy, v katerem ga je prosila, da se oglasi pri njej. Naslednjega dne je dobil odgovor od Karenina, da ne privoli v razvezo zakona z Ano, in je vedel, da se je Karenin tako odločil zaradi tistega, kar je bil sinoči rekel Francoz v svojem resničnem ali hlinjenem spanju.

23. poglavje

Vronski in Ana sta še vedno živela v Moskvi, ki sta je bila oba naveličana, ker zadnje čase ni bilo sloge med njima. Ne eden ne drug nista odkrito povedala, zakaj je kateri razdražen; vendar sta vsak zase mislila, da mu drugi dela krivico. Ana ni bila ljubosumna zaradi te ali one ženske, temveč zaradi njegove zmanjšane ljubezni. V tej svoji ljubosumnosti se je Ana znašala na njim in je v vsaki stvari iskala razlog za to, da se je lahko znašala nad njim. In tudi tega, da ne veke ločena od sina, je bil kriv on, pa nihče drug. Prepričani, ki sta ga imela sta zgladila, vendar sta čutila, da ni pozabljen. Nekega dne ko Vronskega ves dan ni bilo, je Ana sklenila, da mu bo vse odpustila, ko se vrne, da se bosta pobotala in odšla na kmete. In da ne bi preveč premišljevala je pozvonila in naročila, naj prinesejo kovčke, da pripravi prtljago. Ob desetih je prišel Vronski.

24. poglavje

Vronski je kmalu spoznal, da je Ana dobre volje, sam pa je tudi bil imenitne volje. Ko je zagledal kovčke, je bil navdušen nad idejo, da se odpeljeta na kmete. Toda ko mu je Ana povedala, da se odpeljeta pojutrišnjem, ji je rekel, da to ne bo mogoče, saj mora pojutrišnjem še k mami. To je Ano ponovno vznemirilo. Spet je doživela napad ljubosumnosti, razlagala si je, da ljubi drugo in, da mu ni nič mar zanjo. Spraševala se je zakaj ni umrla. Vronski jo je rotiti, naj se pomiri, in se ji zaklinjal, da je ni nikoli nehal in da je tudi nikoli ne bo nehal ljubiti, da jo ljubi še bolj kot prej. In njena obupana

ljubosumnost se je hipoma sprevrgla v obupano, strastno nežnost; objemala ga je in ga pričela poljubljati.

25. poglavje

Ana je čutila, da je bila sprava popolna, zato se je naslednjega dne že zjutraj živahno lotila priprav za odhod. Sobni strežaj Vronskega je prišel po potrdilo za brzojavko iz Petrograda. V tem, da je Vronski dobil brzojavko, ni bilo nič posebnega, vendar je odvrnil, kakor da ji hoče nekaj prekriti. Ano pa je vsekakor zanimalo, kaj je v brzojavki, da ji Vronski ni hotel pokazati. Dejal je, da je brzojavka od Stive in se tiče razveze zakona. Toda Ana je postala razdražena, ker je hotela vedeti, zakaj Vronski misli, da jo ta novica tako zanima, da bi ji jo moral prikrivati. V Ani je zopet divjal vihar. Ves tisti dan je bil zdoma, in ko se je pozno zvečer vrnil, mu je dekle povedala, da Ano boli glava in da ga prosi, naj ne hodi k njej.

26. poglavje

Ana in Vronski še nikoli nista bila ves dan sprta. Tistega dne se je to prvi zgodilo. In to sploh ni bi prepir. Bilo je očitno priznanje popolne ohladitve. Čakala ga je ves dan, in ko je šla zvečer v sobo in naročila, naj mu povedo, da jo boli glava, je sklenila pri sebi, da če bo prišel kljub sporočilu, bo to pomenilo, da jo še ljubi, če pa ne bo prišel pa bo to pomenilo, da je vse končano. Vronski je verjel, kar mu je dekle povedalo, nič več ni skušal poizvedeti in je odšel kar v svojo sobo. Ana si je mislila, da je vse končano. Ko si je nalila vajeno dozo opija in je pomislila, da bi morala samo izpiti vso stekleničko, p bi umrla, se ji je zazdelo tako lahko in preprosto, da je začela spet s slastjo razpredati misel, kako se bo mučil in kako se bo kesal, ko bo že prepozno. Nenadoma pa si je premislila in se zavedala, da ga ljubi in da bi dala vse samo da živi. Zjutraj je odšla k njemu v kabinet, da bi mu naznanila svojo odločitev, da naslednji dan odideta. Ko je prišla v kabinet jo je vprašal, kako je z njeno glavo, toda ker odgovora ni bilo se je namrščil in naprej bral pismo, ki ga je imel v roki. Ana je odšla ven, in ko jo je vprašal, če naslednji dan odideta, mu je odgovorila, da on bo odšel on sam. Vronski je bil obupan, menil je, da je poskusil že vse in da mu ostane le to, da se za nič več ne zmeni. Nato se je sam odpravil v mesto.

27. poglavje

Ko je Ana videla, da je Vronski odšel, je mislila, da je vse konec, ampak zbala se je ostati sama, zato se je odločila, da mu bo napisala pismo, da se vrne domov in da se bosta pomenila. Ko je odposlala brzojavko se je šla napravljat, nato pa je izvoščku naročila, naj pelje k Oblonskim.

28. poglavje

V kotu mirne kočije je Ana znova tehtala dogodke zadnjih dni. Sklenila je, da se mu ne bo uklonila, ker ne dovoli, da bi jo vzgajal in, da bo Dolly povedala vse. Pri Dolly je bila tudi Kitty, ki se je sprva ogibala Ane, toda Kitty se je zbrala, šla v sprejemnico, vsa rdeča je stopila k Ani in ji dala roko. Kitty je čutila, da Ana sovražno gleda nanjo. To sovražnost si je razlagala tako, da se čuti Ana, ki je bila nekdanj pokroviteljska do nje, zdaj pred njo v mučnem položaju, in zasmilila se ji je. Ko je Ana odšla je Kitty dejala, da je Ana še zmeraj enako privlačna kot nekoč, toda sedaj je nekaj pretresljivega v njej.

29. poglavje

Ana je odšla domov in si mislila, kako čudno sta jo opazovali Kitty in Dolly. Zdelo se ji je, da sta jo opazovali kakor strašno, nerazumljivo, presenetljivo stvar. Menila je, da je storila prav, ker ni povedala vsega Dolly. Doma je dobila odgovor Vronskega, v katerem ji je dejal, da ga pred deseto ne bo domov. Rekla si je, da se bo kar sama zapeljala k njemu. Čutila je, da mora oditi čim prej, ker je doma vse zbujalo jezo in stud in jo tlačilo v težko breme. Hipoma se je odpeljala na kolodvor, kjer je upala, da bo našla Vronskega.

30. poglavje

V kočiji je ponovno premišljevala o svojem položaju. Menila je, da bi se Vronski moral sramovati, ker ji je vzel vse, kar je le mogel, in zdaj jo ne potrebuje več. Zdelo se ji je, da je njena ljubezen postajala čedalje bolj strastna in sebična, njegova pa je vse bolj ugašala, in prav zaradi tega sta se razhajala. Verjela je, da četudi doseže razvezo zakona, bo vse enako (Kitty jo bo gledala, kakor jo je gledala takrat, Serjoža bo nehal spraševati in premišljevati o njenih obeh možeh...). Ko je čakala na vlak v čakalnici prvega razreda, je mislila zdaj na to, kako mu bo napisala pismo in kako bo vstopila in kaj mu bo rekla. Potem spet pa je mislila na to, kako srečno bi še lahko bilo življenje in s kakšno muko ljubi in sovraži njega, in kako strašno ji tolče srce.

31. poglavje

Kamorkoli je Ana pogledala, povsod je videla sovraštvo. Skušala se je spomniti, zakaj se je pripeljala tja. Ko se je spomnila, da se je hotel peljati naprej, če ni odgovora, je ustavila nekega nosača in ga vprašala, ali ni tam kočijaž s pismom za grofa Vronskega. Dobila je pismo, v katerem ji je Vronski, dejal, da ga njeno pismo ni ujelo in da pride ob desetih. Ko je Ana to prebrala jo je začelo stiskati pri srcu. Pospešila je korak in se napotila do konca perona. In tedaj se je spomnila moža, ki ga je povozil vlak, ko se je prvič srečala z Vronskim. Hotela se je vreči po prvi voz, katerega sredina je prav tedaj peljala mimo, toda zadržala jo je rdeča torbica. Ana ni umaknila oči s koles bližajočega se drugega vagona in točno v trenutku, ko je bila sredina med kolesoma prav pred njo, je odvrгла torbico, stisnila glavo med rame, se spustila na roke pod vagon in lahkotno pokleknila, kakor da namerava takoj spet vstati. Še preden je lahko vstala nazaj pa jo je nekaj neizprosne udarilo v glavo in jo za hrbet potegnilo s seboj. »Gospod odpusti mi vse!«

4. del

1. poglavje

V življenju Sergeja Ivanoviča so se odvijali posebni dogodki. Pred kakšnim letom dni je končal svojo prvo knjigo, plod šestletnega dela, z naslovom *Poskus pregleda osnov in oblik državištva v Evropi in Rusiji*. Preračunal je do ure natančno potreben čas, da človek napiše oceno, toda minila sta meseca, o knjigi pa ni bilo niti besedice. Tretji mesec je bila naposled v nekem resnem listu objavljena kritika. PO tej kritiki je nastal tako v tisku kakor med ljudmi mrtvaški molk o knjigi in Sergej Ivanovič je uvidel, da se knjiga, ki jo je izdelal s tako ljubeznijo in skrbjo, ljudi še dotaknila ni. Julija se je odpravil k bratu na vas skupaj z Katavasovom, ki se je že dolgo pripravljala, da izpolni, kar je obljubil Levinu, namreč, da pride k njemu v goste.

2. poglavje

Sergej Ivanovič in Katavasov sta se pripeljala na postajo kurske železnice, kjer sta srečala kneginjo. Kneginja je Sergeju Ivanoviču povedala, da se je Vronski priključil kot prostovoljec v vojsko in da skupaj z ostalimi prostovoljci odide v Srbijo. Sergej je tam srečal tudi Stivo, ki mu je naročil, naj ženi sporoči, da je vse v redu.

3. poglavje

Ko se je Sergej Ivanovič poslovil od kneginje, je skupaj s Katavasovom stopil v prenatrpani vagon in vlak je potegnil. Katavasov je storil, kar mu je nasvetoval Koznišev. Prestopil je v drugi razred in se seznanil s prostovoljci. Ko se je vrnil v svoj vagon, je nehotе izdal svojo vest in je Sergeju Ivanoviču tako opisal svoja opažanja o prostovoljcih, da je bilo iz njih razvidno, da so imenitni fantje.

4. poglavje

Med postankom Sergej Ivanovič ni šel v okrepčevalnico, temveč je stopil gor in dol po peronu. Ko je šel mimo oddelka, v katerem je bil Vronski je pri oknu zagledal staro grofico, ki ga je poklicala k sebi. Grofica je Sergeju povedala, da je Karenin vzel Anino hčer. Dejala je, da je njen sin na začetku privolil v vse, zdaj pa ga strašno muči, da je svojo hčer pustil tujemu človeku. Prosila ga je, da se pomeni s sinom, ker je želela, da se vsaj malo razvedri. Sergej Ivanovič je rekel, da bo storil in jo je mahnil na drugo stran vlaka.

5. poglavje

Tisti hip je bil Vronski za Sergeja Ivanoviča pomemben delavec za veliko stvar in štel si je v dolžnost, da ga pohvali in spodbudi, zato je stopil do njega. Vronski je dejal, da mu življenje ne pomeni nič več. Vesel je bil, da je imel za kaj žrtvovati svoje življenje, ki mu je bilo odveč. Ko je to izrekel je začutil splošno mučno notranjo nelagodnost. Ob pogledu na tender in tračnice se je spomnil Ane, kakršne je bila takrat, ko jo je prvič videl, tudi na postaji, skrivnostna, očarljiva, ljubeča, hrepeneča po sreči in osrečujoča, ne pa okrutno maščevalna, kakršne se je spominjal iz zadnje minute z njo.

6. poglavje

Ko sta Sergej Ivanovič in Katavasov prispela, je Kitty naročila, da je šel nekdo po Levina in da so Sergeja Ivanoviča odpeljali v kabinet, Katavasova pa v sobo, ki jo je prej imela Dolly. Kitty je nato skočila k sinu Mitju (Dmitrij), da ga je podojila. Za Agafjo Mihajlovno, za varuška, za deda in celo za očeta je bil Mitja živo bitje, ki zahteva samo materialno nego; za mater pa je bil že dolgo moralno bitje, s kateri jo je spajalo že nič koliko duhovnih vezi.

7. poglavje

Potem ko je Mitja zaspal, je Kitty pomislila na moža. Vedela je, da ga nekaj zadnje čase zelo muči. Vedela je, da ga muči to, da ne veruje in, da se z njo ne more pomeniti o vsem, tako da bo zelo vesel Katavasovega obiska. Prav tako pa je vedela, kako dober je Levin, kako dobro srce ima, kako se tako boji, da ne bi nikogar prizadel in, da bi vse naredil za druge in nič zase.

8. poglavje

Levin se je spraševal, katere odgovore naj priznava, če ne priznava odgovorov, ki jih daje krščanstvo na njegova življenjska vprašanja. Nehote, ne da bi se tega zavedal, je v vsaki knjigi, vsakem pogovoru in vsakem človeku iskal odnos do teh vprašanj in njihovo rešitev. Poleg tega se mu je ob ženinem porodu primerilo nekaj zanj nenavadnega. On, ki ne veroval, je začel moliti in je v tistem trenutku, ko je molil, tudi veroval. Ni mogel priznati, da je takrat vedel resnico, ker mu je vse razpadlo na koščke, brž ko je začel mirno razmišljati o tem. Bil je v mučnem razdoru s samim seboj in je naprezal vse svoje duševne moči, da bi se rešil iz njega.

9. poglavje

Te misli so ga begale in mučile. Bral je in premišljeval, in več ko je bral in premišljeval, dlje se je čutil od cilja, ki si ga je namenil. Razveselila ga je misel na to, da je lažje verovati v Cerkev, ki združuje vse verovanje ljudi, ki ima na čelu Boga in je zato sveta in nezmotljiva, kakor začenjati pri Bogu, tistem skrivnostnem Bogu. Ko pa je prebral cerkveno zgodovino nekega katoliškega pisatelja in cerkveno zgodovino nekega pravoslavnega pisatelja, in je spoznal, da se obe Cerkvi zanikavata med seboj, ga je razočaral tudi Homjakov nauk o Cerkvi, in ta stavba se mu je prav tako razsula v prah kot filozofske. In Levin, srečen družinski oče in zdrav človek, je bil nekajkrat tako blizu samomora, da je skrival vrv, da se ne bi obesil, in s puško se je bal hoditi, da se ne bi ustrelil. Toda Levin se ni ne ustrelil ne obesil, marveč je živel naprej.

10. poglavje

V začetku junija se je vrnil na kmete, prav tako pa tudi k svojim vsakdanjim opravilom, ki so ga ves čas zaposlovala. Tako je živel, ne da bi vedel in ne da bi si lahko obetal, da bo kdaj spoznal, kaj je in čemu živi na svetu; in dejstvo, da tega ne ve, ga je tako mučilo, da se je bal samomora, hkrati pa si je krepko utiral svojo, opredeljeno pot v življenju.

11. poglavje

Tistega dne, ko se je Sergej Ivanovič pripeljal v Pokrovsko, je preživel Levin enega izmed svojih najtežjih dni. Ves tisti dan je Levin, je ves čas mislil na eno in isto, kar ga je tiste čase razen gospodarskih skrbi edino zaposlovalo, in v vsem je iskal zvezo s svojim filozofskim vprašanje: „Kaj je? In kje je? In zakaj je? Med opazovanjem mužikov, se je spraševal, čemu je potrebno toliko truda, toliko dela, če bodo pa vsakega na koncu pokopali in mu ne bo vstalo ničesar. Ob mužikovih besedah o tem, da živi Fokanovič (bogat in pošten kmet iz iste vasi; Platon) za dušo, po pravici, po božjih zapovedih, mu je bilo, kakor da so nejasne, vendar pomembne misli pridrle od nekod, kjer so bile že prej in mu zavrvele po glavi, vse tako uperjene v isti cilj, da so ga slepile s svojo svetlobo.

12. poglavje

Levin je z velikimi koraki stopal po cesti, ves zaverovan ne toliko v svoje misli, kolikor v svoje duševno stanje, kakršnega še ni doživel. Spoznal je, da ne more pričakovati nihče na svetu, in tudi on ne, nič drugega kakor trpljenje, smrt in večno pozabo, in sklenil je, da tako ne more živeti – da mora ali v sebi razčistiti to svoje življenje, da se mu ne bo več zdelo peklenski posmeh nekakšnega zlobnega duha, ali pa se bo moral ustreliti.

13. poglavje

Levin se je spomnil nedavnega prizora z Dolly in njenimi otroki. Otroci, ki so jih pustili same, so na svečah cvrli maline in si v curku zivali mleko v usta. Ko jih je mati zalotila in oštevala, je Levina osupnilo mirno, potrto nezaupanje, s katerim so otroci poslušali te materine besede. Bili so samo zlovoljni, ker jim je pokvarila zabavno igro, in niso verjeli niti besede tistega, kar jim je govorila. Prav kakor otroci, pa je Levin verjel, da tudi odrasli rušijo, ker so duhovno siti. Menil je, da sam, ki so ga vzgojili s predstavo o Bogu, po krščansko, in ki je vse življenje izpolnil z duhovnimi dobrinami, jih uničuje kakor otroci, ker ji ne razume, to pa pomeni, da hoče uničiti tisto, od česar živi.

14. poglavje

Do njega se je pripeljal kočijaž, ki mu je sporočil, da ga je žena poslala ponj. Levin je sedel v voziček in vzel vajeti v roke. Kakor da se je prebudil iz spanja, se je Levin počasi spominjal, da je pričakoval brata, in ugibal, kdo bi mogel biti gost, ki se je pripeljal z bratom. Zdelo se mu je, da bo zdaj njegov odnos do vseh čisto drugačen. Ko sta prispela domov in, ko je stopil iz voza, ter pozdravil brata in Katavasova, je vprašal, kaj dela žena. Dolly mu je povedala, da je odnesla Mitja v gaj (gozdič). Vsi skupaj so se nato odpravili v čebelnjak.

15. poglavje

Levin, Sergej Ivanovič in Katavasov so se pričeli pogovarjati o vojni v Srbiji. Menil je, da se njihovo državljanji odrekajo svobodni volji zaradi priključitve v vojno. Toda s tem se druga dva nista strinjala.

16. poglavje

Levin je sprevidel, da brata in Katavasova ne more prepričati, še manj mogoče pa se mu je zdelo, da bi jima pritrdil. Levin ni mogel priznati, da naj bi smeli trditi nekaj desetini ljudi, na podlagi tega, kar so jim pripovedovale stotine prostovoljcev, ki so prihajali v obe glavni mesti, da z listi vred izražajo voljo in misel naroda. Tega ni mogel priznati, ker ni videl izraza teh misli v ljudstvu. Ko je videl, da prepri

razburja Sergeja Ivanoviča in da bi bilo zato grdo, če bi se še prepirala, je utihnil in opozoril goste, da so se oblaki zgrnili vkup in da bi bilo dobro, če bi pred dežjem prišli domov.

17. poglavje

Do doma je bilo še dvesto korakov, ko je že začelo pihati in vsak čas bi se lahko ulilo. Doma pa ni bilo Kitty in Mitje, zato je Levin zgrabil ogrinjalo in stekel v gaj. Strela je tako blisknila in bilo je, kot da je zgoraj počil nebesni obok. Ko je prišel na mesto, kjer so bili po navadi, jih ni našel. Bili so na drugem koncu gošče. Ko je pritekel k njima je bila poleg še varuška. Kittyjina obleka je bila popolnoma mokra, a Mitja je bil cel in suh in je lepo spal naprej. Pobrali so mokre plenice in odšli proti hiši.

18. poglavje

Vsa družba je preostanek dneva preživela doma. Nekaj minut, potem ko je Kitty odšla okopat Mitjo, je moral še Levin v otroško sobo. Žal mu je bilo, da je moral pustiti zanimiv pogovor, obenem pa ga je zaskrbelo, zakaj ga kličejo, ker se je to dogajalo le v važnih primerih. Kitty je z zavihanimi rokavi stala pri banji in se sklanjala nad otrokom, ki je pljuskal v njej, ko pa je zaslišala moževe korake, je obrnila obraz k njemu in ga z nasmehom poklicala k sebi. Vesela je bila, da je Levin začel imeti sina rad. Levin je priznal ženi, da je najvažnejše to, da je čutil veliko več strahu in sočutja kot pa zadovoljstva ob rojstvu sina, da pa je danes med nevihto šele spoznal, kako rad ga je imel. Kitty je ob tem zasijala.

19. poglavje

Ko je stopil iz otroške sobe in ostal sam, se je Levin takoj znova spomnil misli, v kateri je bilo še nekaj nejasnega. Namesto da bi šel v sprejemnico, iz katere so se razlegali glasovi, je obstal na terasi, se s komolci naslonil ob ograjo in zagledal v nebo. Zavedati se je začel, da je njegovemu srcu odkrito nedvomno spoznanje, ki ga razum ne more doseči, on pa je hotel to spoznanje na vsak način izraziti s razumom in besedami. Sklenil je, da se bo kot do tedaj, še jezil na kočijaža Ivana, kot do tedaj se bo prepiral, ob neprimernih prilikah bo izpovedoval svoje mili, celo ženo bo obtoževal zaradi svojega strahu in mu potem tega žal, kot do tedaj z razumom ne bo mogel dojeti, zakaj moli, pa bo le molil. Toda njegovo življenje, vse življenje, ne glede na vse, kar se še utegne zgoditi, bo izpolnjeval nedvomni smisel dobrega.